

Vallavolikoguesimehe veerg

Naerata väikestele lastele alati vastu. Nendest mitte välja tegemine võib hävitada nende usu, et maailm on hea.
Austraalia luuletaja Pam Brown

Loodus meie ümber on ikka üsna ettearvatu. Märtsi keskel algasid juba ilusad kevadilmad ning lootsime varajast kevadet, kuid loodus otsustas uperpalli teha ja kostitas meid hoopiski maikuise lumekirmega. Lehekuu keskel algas järsult troopiline suvi ja kuu lõpus tuli jälle kasukas kapist välja otsida.

Jah, iga kevad võib olla erinev, kuid lasteaia või kooli lõpetamised tulevad alati. Seetõttu on kevad eelkõige meie lastele uute valikute ja otsuste tegemise aeg. Väiksemad pereliikmed lähevad alles lasteaeda, suuremad lõpetavad lasteaia ja lähevad sügisel kooli. Olen päris kindel, et lasteaia personal on lapsed kooliks hästi ette valmistanud ning me saame olla uhked oma laste üle, et saadame sügisel kooli võimekad, ausad, avatud, abivalmis ja teisi austavad lapsed. Suur tänu teile selle eest, sest just lasteaed on koht, kus meie perede kõige pisevad veedavad väga olulise perioodi oma elust. Koolieelses eas on iga eluaasta määrava tähtsusega, sest varases lapsepõlves kujunevad väärtushinnangud ning omandatakse esmased teadmised ja oskused, mis määravad meie laste edaspidise elu.

Need, kes lõpetavad põhikooli, peavad otsustama, kus oma õpinguid sügisel jätkata.

Kõigile on teada, et aktiivne liikumine tagab hea tervise ja enesetunde. Oleme ka Sõmeru vallas püüdnud kaasata inimesi rohkem liikumisharrastustest osa võtma. Üheks üleskutseks aprilli alguses oli ühised kepikõnnitreeningud igal neljapäeval. Kepikõnnist osavõtt ei ole olnud küll eriti suur, kuid oli tublisid inimesi, kes ei jätnud vahele ühtegi korda. Aktiivsemad osalejad olid Malle-Marta Pähkpuu, Aime Zalite ja Milli Pärnamägi, kes olid kohal igal neljapäeval läbides kepikõnniga ca 7 km. Hea eeskuju näitamine väärib kindlasti tunnustamist.

Mai 3. kuupäeval toimusid Sõmeru vallas suuremad koristamise talgud. Laupäeva hommikul asus valla teeääri ja metsi koristama üle 60 inimese. Prügi sai kokku korjatud üle 40 m³, mis on väga suur kogus. Ma ei suuda mõista inimesi, kes on suutelised reostama loodust, viies oma prügi metsa või kallates kraavi, kuid olen südamest tänulik inimestele, kes tulevad oma vabast ajast välja, et teha oma kodukant puhtaks. Eriline tänu Kaarel Otsavile, kes selle ürituse korraldas.

Tulemas on kaks väga olulist tähtpäeva Eesti rahva jaoks – võidupüha ja jaanipäev. Võidupühalt kutsun igaüht viima lilli oma kogukonna lähima Vabadussõja monumendi jalamile. Sellega me austame inimesi, kes andsid Eesti rahvale vabaduse, et meie siin täna saame elada vabas Eestis. Kaasake selle tegevuse juurde ka oma lapsed, et neil tekiks juba varakult isamaa-armastus ja austus kodumaa ees. Võidupüha õhtul süüdatakse paljudes kohtades jaanituled just võiduparadiidilt toodud tulega. Meie maakonnas toimub maakaitsepäev ja võidupühaparaad sellel aastal Haljalas. Minge kindlasti 23. juunil võidupühale pühendatud üritusele ja viige sealt võidutuli ka oma jaanitule süütamiseks.

Ilusat suve soovides

MAIDO NÕLVAK

Sõmeru vallavalitsus peab kaks korda aastas meeles oma väikeseid ilmakodanikke, kellele kingitakse eluteele kaasa omanimeline hõbelusikas.

Kallid vanemad! Jätkugu teil kannatust ja tahet jagada oma lapsega kordumatuid hetki, väikestele põnnidele jõudu kasvamisel ja maailma avastamisel.

II lambafestival tõi taas rahva kokku. Aitäh kõigile kaasaaitajatele!

Päeva peategelased.

Päev algas paraadiga.

Kultuuriprogrammi jagus igale maitsele.

Tänu sõnad aasta õpetajatele

Kevadisel vallavanema vastuvõtul tunnustatakse kolmanda kooliastme tublisid õppureid ning antakse üle tänukirjad aasta õpetajatele.

Õhtuse kevadpäikse kumas pälvisid Vasta mõisa saalis tunnustamist järgmised Sõmeru valla tublid õpilased, kes olid koos oma vanematega palutud iga-aastasele vallavanema vastuvõtule.

Sõmeru põhikooli tublimad:

Raili Kruusamäe, Magnus Mänd, Jolana Utt, Kristo Kajava, Kristjan Kruusimaa, Ranno Lauri, Helen Õispuu, Krista Lepparu, Kelli Liblikas ja Getter Holm.

Uhtna põhikooli tublimad: Karin Malmberg, Carl Hartvig Lehtme, Gert Evert, Mari- Lys Liima, Pirgid Peenemaa, Markus Matto, Minna Teiva, Ketlin Raudla, Julia Kutsõn, Birgit Keir ja Inna Alferov.

Rakvere reaalgümnaasiumist:

Kevin Gusev, Triin Moisa,

Annegret Reisi ja Merline Virves.

Vinni-Pajusti gümnaasiumist:

Carmel Reiman.

Vaeküla koolist:

Silver Pöder.

Koolid ja lasteaiad valivad oma kollektiivist välja ühe parima, kelle tööd ja isiksust hinnatakse ning kes väärib aasta õpetaja tiitlit.

Uhtna põhikoolis valivad aasta õpetaja õpilased, õpetajad, juhtkond ja hooolekogu. Käesoleval õppeaastal otsustati, et seda tiitlit väärib inglise keele õpetaja Pirje Pungas, kes jõudis Uhtna kooli 2011. aastal. Ta kasutab oma tundides aktiivõppemeetodeid ning tema tunnid on sisukad ja põnevad. Kolleegide ja õpilaste arvamuse põhjal on tegemist inimesega, kellel on õpilastega väga hea koostöö, kelle tunnid on huvitavad ja läbimõeldud ning kes oskab õpilasi motiveerida. Lisaks koolitundidele

Sõmeru valla aasta õpetajad Külli Muutra, Kairi Peil ja Pirje Pungas.

oskab õpetaja sütitada ja kaasata õpilasi ka tundidevälisel ajal. Ta on õpilase jaoks alati olemas. Pirje on inimene, kellel on alati kiire, samas on tal alati aega kuulata, nõu anda ja vajadusel toetada.

Tema juhendamisel on õpilased osalenud nii kooli kui ka maakonnauiritustel, aineolümpiaadidel, kuuendate klasside inglise keele päeval, võõrkeelte nädalal koolis jne. Kolleegide poolt on Pirje Pungas valitud õpetajate ametiühingu usaldusisikuks.

Kolleegid **Sõmeru lasteaiast Pääsusilm** leidsid, et käesoleval õppeaastal väärivad õpetaja Külli Muutra tööd ja tegemised esiletõstmist.

Igapäevastes tegevustes peab ta oluliseks hommikuringi, mis oma kindla ülesehitusega, annab sissejuhatuse kogu päevale, luues ka vähem võimekale lapsele kindlustunde ning on ühtlasi maksimaalselt aktiivse mängulise õppimise koht, kus märkamatuks saavad selgeks ajamõisted, tähed,

arvurida, loendamine, kuulamine ja jutustamine.

Koostöös logopeediga said teoks ettelugemisõhtud, kus lapsevanem koos oma lapsega kuulas ja arutles loetu üle.

Alates käesolevast õppeaastast alustas Nublu rühm Külli eestvedamisel projektiga „Kiusamisest vaba lasteaed“, mille kasutegur on rühma meeskonna sõnul juba tuntav.

Külli väärtustab enesetäendamist kui pidevat ja lõputut protsessi. Temalt on väga palju õppida, alati oskab ta nõu anda, jagab meelsasti enda teadmisi, oskab kuulata, on usalduslik kolleeg. Ta on aktiivne ja tegus kogu lasteaia arendustöös, olles õppe-kasvatustöö arendusgrupi liige ja erinevate töörühmade eestvedaja.

Sõmeru põhikool valis aasta õpetajaks Kairi Peili, kes alates 1. augustist 1988 võeti tööle Aluveres 9. klassilise kooli algklasside õpetajaks. Muutunud on kooli

nimi, kuid õpetaja on jäänud oma esimesele tökohale truuks.

Läbi aastate on tema käe all sirgunud tublid ja aktiivsed lapsed, kes klassiväliselt tegelevad spordi ja rahvatantsuga, kunsti ja etlemisega. Lapsed peavad oma õpetajast väga lugu. Tema sõnadel on kaalu ning ise on ta neile suureks eeskujuks. Kolleegid hindavad Kairit kui usaldusväärset, asjalikku, vastutulelikku ja väga koostööaldist partnerit.

Tema juhendatud õpilane saavutas käesoleval õppeaastal metsapostkaartide üleriigilisel konkursil 9. koha ja teine õpilane maakondlikul võistlusemängul 3. koha. Tema juhendatud õpilast tunnustati nii maakondlikul kui ka üleriigilisel etteajate konkursil eripreemiaga. Kogu klassiga osaleti presidendi joonistuskonkursil „Meie Eesti head asjad“.

EVELI INDOV

haridus- ja lastekaitse spetsialist

Vaeküla kooli uus hingamine Näpil

2012. aasta kevadel katkestati Vaeküla koolihoonete renoveerimine, päästerõnga ulatas Näpil asuv OÜ KEK Invest, kuhu saime tuua ühe osa oma koolist. Selleks ajaks olime juba mitu aastat erinevatel asenduspindadel töötanud. Näpile kolimine andis lootuse edukalt õppetööd jätkata. Toona jäid algklassid ja õpilaskodu veel Vinni, kuid 2013. aasta sügisest on kogu kool taas ühe katuse all Näpil. Kaua meie haridusrada kulgeb, sõltub hariduspoliitilistest otsustest. Seni elame ühe aasta korraga. Täna oleme valmis oma kooli tegemisi taas vallarahvaga jagama.

Igas koolis toimub õppeaasta jooksul väga palju huvitavaid üritusi ja ettevõtmisi, nii ka meil. Vaeküla kooli lõppevat kooliaastat võib nimetada spordi- ja muusika aastaks.

Koolis on toimunud palju erinevaid kontserte, mis on omamäelised ja huvitavad. Kui pärast kontserdi lõppu õhkavad tüdrukud ja poisid, et küll oli vahva, mulle nii meeldis! Millal toimub järgmine kontsert ning kes meile siis esinema tuleb? Sellest võime ainult rõõmu tunda, sest õpitakse ja arenetakse ka kultuurisündmuste kaudu. Usun, et meie kooli lõpetanud lähivad tulevikus ise kontserdile ja oskavad seda nautida ning sellest rõõmu tunda.

Tänu Eesti Kontserdile ja Eesti Kultuurkapitalile on kooli seinte vahel kõlanud professionaalsete lauljate ja pillimeeste hääled. Väga tänulikud oleme kõigile, kes olid

Pildike laste etendusest „Printsess Sinikelluke“.

nõus tulema meie lastele esinema oma heast tahtest. Parim tänu esinejaile on saalitäis säravate silmadega lapsi, kelle aplaus ei tahtnud lõppeda. Muusika muudab paremaks! Meie õpilased oskavad muusikat hinnata ja suhtuvad lugupidavalt kõikidesse esinejatesse. Seda on kõik esinejad märganud ja tunnustanud selle eest nii lapsi kui ka nende õpetajaid.

Sügisel alustas kontserdisari „Tund klassikalist muusikat“. Esinejateks 2013. aasta klassikataht Marcel Johannes Kits koos tšellokvartett C-JAMiga. Uskumatu, missuguses vaikuses kuulati kõitvat muusikat väga heas esitusel. Palju põnevust pakkus Silver Sepp oma fantaasiapillidega. Detsembris oli võimalus ajas tagasi põigata ning kuulata Kaurikooli laste vanamuusikaansambli ning vaadata ajaloolise tantsu ansamb-

li esinemist. Pärimusmuusika radadele aitasid tagasisaate teha Jaanus Põlder ja Kaarin Aamer oma õpilastega Kiviõli kunstide koolist, Jalmar Vabarna ansamblist Zetod ja Lauri Õunapuu ansamblist Metsatõll ning Sandra Sillamaa ja Johanna-Adeele Jüssi, August Pulsti õpistust. Tutvustati rahvapäile, nende ajalugu ja aegadaguseid rahvaviise.

Suurt elevust tekitas kooli saalis Jamaica päritolu rastapatsidega tõmmu laulja ja muusik James Werts, kes koos Madis Kariiga tutvustas Kariibi ja Ladina-Ameerika rütm.

Lummav oli kontsert Raimond Valgre muusikast, esitajateks tuntud muusik Jaan Sööt ja näitleja Rain Simmul, kes laulude vahele luges Valgre armastuskirju.

Haarav ning lustakas oli kontsert „Vasemasin“ ansambel Bras-

sica esituses, sest aplaus kontserdi lõpus ei tahtnud vaibuda.

Uskumatu, aga tõsi! Veel enne selle õppeaasta lõppu võime oma kooli saalis imetleda Kaurikooli balletiklassi õpilaste tantsuoskust ja kuulata mehiste meeste laulu ansamblist Kõrsikud.

Lisaks külalistele on ka meie oma õpilaste hääle hakanud rõõmsamalt kõlama ja igal koolipeol ja aktusel saavad õpilased esineda. Kooli õppekavas on üheks valikaineiks draamaõpetus, mis arendab ka väljendusoskust. Maikuuks käis meie näitering eten- dusega „Printsess Sinikelluke“ esinemas Sõmeru koolis ning osales selle näidendiga edukalt 15. mail Tartus erikoolide teatrifestivalil „Savilind“.

Oleme oma üritustest teada andnud ka Näpi küla rahvale ning mitmed kohalikud elanikud on juba meie majas kontsertidel käinud. Järgmisel aastal ootame rohkem külalisi, sest huvijuht Ly Kivistikul, kes kõik need huvitavad esinejad meile on kutsunud, on palju erinevaid ja omamäelisi külalisi varuks. Loodan, et kultuurkapital toetab meie ettevõtmisi ka järgmisel aastal, et kasvatada kultuurihuvilisi noori, kes tulevikuski oma vaba aega kultuurselt sisustada tahavad ja oskavad.

KERSTI AASMETS

Vaeküla kooli direktor

Koolilood

Viimane lihv koolilõpetajatele

Piiblis on kirjas kümme käsku ehk läänemaailma kombeõpetuse alustalad. Keskaja rüütlikultuur ja renessansi madonnakultus paigutasid naised seltskonnaelu keskpunkti, jagasid neile tähelepanu ja austust, mille järgi võib tänapäevalgi leida. Koos monarhia sünniga tekkis õukond, mis omakorda arendas välja hästikasvatatud seltskonna, kelle kombesaid eeskujuks kõigile teistele (M. Kallast).

Tänapäeva maailm on kiiresti muutuv ja arenev, igapäeva elu reguleerivad sotsiaalsed normid on aina vabameelsemad ning etiketireeglid võivad aeg-ajalt tunduda ajast ja arust. Kuid siiski ei tohiks ära põlata, unustada ega ignoreerida kultuurset ja sündsat käitumist, sest käitumisreeglite, kommete ja etiketi arvestamine ning sündsustunne on inimvääre ühiskonna alustal. Etikett ei ole ranged reeglid - need on juhtnöörid, mis aitavad inimesi igapäevasel suhtlemisel. See on oskus öelda ja teha just seda, mis teatud olukorras sobiv. Siia kuuluvad üldised käitumisreeglid, nagu tervitamine, esitlemine, lauakombed, riietumine, suhtlemine, kuidas olla lugupidav kaaskodanike suhtes, kuidas kõneleda oma pereliikmetest, korraldada einet või pidulikku vastuvõttu jne. Need ja paljud muud teadmised käitumistavadeest annavad seismise kindlustunde, aitavad toime tulla igas elusituatsioonis ning nautida toimuvat enda ümber.

Sõmeru vallas on pea igaaastaseks traditsiooniks Raivo Riimi ja Kaja Altermanni etiketikoolitus põhikooli lõpetajatele. Koolitus kätkes endas nii loenguid kui ka praktilist osa erinevate rollimängude näol. Koolituse käigus proovitakse ja harjutatakse läbi kooli lõpuak- tus, tervitused, käitlemine, õnnitlemine, kehakeel, riietus, tänamine jne. Punkti koolitusele paneb rollimäng „Lõpuõhtu“ koos piduliku lõunasöödiga, kus õpilastele antakse ülevaade laua katmisest, lauakommetest, millised on reeglid ja oodatav käitumine pidulikul üritusel. Õpilaste tagasiside koolitusele on olnud väga positiivne. Noored on märkinud, et nad said juurde julgust, enesekindlust, uusi teadmisi ja oskusi.

EVELI INDOV

Iga-aastased preemiaüritused parimatele õppuritele

Kogu tõde jääajast.

I kooliastme (1.–3. klass) õpilased tutvusid 9. mail Jääaja keskus- ses aktiivõppeprogrammiga „Kas mammut on karvane elevant?“, mis kätkes endas nii juhendatud ekskursiooni keskuses kui ka mängulist õppe- tegevust. II kooliastme (4.–6. klass) õpilased külastasid 7. mail Ülemiste veepuhastusjaama, kus tutvustati lastele, kuidas jõuab joogivesi linnaelanikeni. Pärast õppekäiku vaadati Solarise kinos filmi ja tutvuti filminäitamise protsessiga, filmi toomisest kinolinale kuni teiste põnevate ruumide ja tegevusteni välja.

EVELI INDOV

Päikene paistab ja loodus lokkab ...

Ühispiilt koos raamatustaari Tähekiirega.

... ja koolilapsed, vähemalt suurem enamus neist, võivad hõisata, et KÄTTE JÕUDNUD SUVI. Uhtna kooli viimasel aktusel, ehk siis auhinnaaagalal tunnustasime tegijaid koguni 7 erinevas kategoorias ja jagasime tunnustust ja kiidusõnu 74 tublile koolilapsele ja 17 õpetajale- juhendajale. Kollektiivse kiidukirja pälvis 1. klassi näitering, kes sai õp- peaasta jooksul esinemisküpsiks koguni kaks näidendit, mida mängiti nii kaasõpilastele, emadele-isadele, vallarahvale kui ka lasteaiastlastele.

Tagasivaatena mahtus viimasesse koolikuusse palju tegusat: vahva emadepäeva pidu koos oma kooli laulurahva ja Rakvere RG tantsijate- ga, SVUMPS koolide konverents koos Kristiina Ojulangiga, rattapäev ning jalgratturite eksam, tutvumisõhtu uute kooliastutajate ja nende va- nematega ning kohtumine Tähekiirega – lumivalge samojeedi koeraga, kes mööda Eestit ringi rändab. Kõige selle kõrval jätkus aega ka tava- päraseks koolitööks – tasemetöödeks, 8. klassi üleminekueksamiks, loovtöödeks ja igapäevaseks õppetööks.

Ilusat suvevaheaega!

SIRJE REBANE

Uhtna põhikool

Vihisesid kuulid ja selgusid võitjad

Tugev käepigistus Matti Vinnilt tragile naiskonnale.

Veeohutus suvel

Suvi on kõigi oma ahvatlustega Eestimaale jõudnud ning kuumad ilmad meelitavad inimesi aina rohkem veekogude äärde jahutust ja meelelahutust otsima.

Päästeamet paneb inimestele südamele, et suveröömude ja vabaduse nautimisega ei tohiks aga unustada tervet mõistust ja ohutut käitumistava vältimaks õnnetusi – seda nii veekogu ääres ujudes, paadiga sõites või muul viisil meelt lahutades.

Iga-aastane uppumissurma-de statistika on karm – Eestis uppus 2012. aastal 54 ja 2013. aastal kaotas veeõnnetustes oma elu 56 inimest. Sel aastal on seisuga 26.05.2014 uppunud 18. Peamine põhjus, miks õnnetused juhtuvad on ohutusnõuete eiramine.

Paadisõit

Paadiõnnetuste puhul on paat ise väga harva ise õnnetuste põh-

justaja. Tihti on õnnetuse põhjuseks mitme halva asjaolu kokkulangemine, näiteks ilmastikuolud (sh lainetus), veesõiduki kiirus, ohutusvarustuse mittekasutamine vms.

Hoolitse nii enda kui oma kaaslaste ohutuse eest juba enne veekogule minekut ja kanna korralikult kinnitatud päästevesti.

Ole kaine veekogu ääres ja veesõidukis, sest paljud õnnetused juhtuvad just siis, kui inimene on tarvitanud alkoholi.

Ujumine

Kui jood, ära uju! Jälgi, et sinu purjus sõber ei läheks ujuma. Alkoholijoobes inimene on ebaadekvaatne maal, veel rohkem vees, kus tagajärjed võivad olla väga kurvad.

Ära hüppa vette tundmatus kohas! Hinda oma ujumisoskust

18. mail selgitati välja valla meistrid paaris petangimängus. Ilm ja seltskond oli suurepärane, lisaks rahvusvahelistel võistlustel kuulsust kogunutele oli mängimas ka meie valla inimesi või neid kelle elu-olu seotud Sõmeruga: Heino Jussi, Maire Gaver, Kaido Mikotin, Vello Vasser, Raul Mõtus, Anne Mäeots ja Sirje Rebane. Võistlusi korraldas Matti Vinni, kes ka ise paarismängudes kaasa löi.

Meistritiitel läks sedakorda küll vallast välja, aga julgustuseks kõigile neile, kes pole veel usaldanud võistlustulle astuda – varuge aega ja tulge julgesti oma triodega võistlema.

21. juunil kell 11.00 Sõmeru kooli staadionil
SÕMERU VALLA LAHTISED MEISTRIVÕISTLUSED PETANKIS - TRIO
Info tel 504 8365 Matti, soovitav eelnev registreerimine sport@someru.ee

kriitiliselt ja ära uju kaldast liiga kaugele.

Väikesed lapsed ja kodutiigid

Kus on vesi, seal on ka lapsed - seega erilise hoolega tuleb silma peal hoida lastel. Vastutus lapse elu ja tervise eest lasub just lapsevanemal.

Ära jätta lapsi veekogu ääres hetkekski järelevalveta. Kuldne reegel on: kui laps on vees, olgu ka lapsevanem vees!

Kõikvõimalikud täispuhutavad ujumise abivahendid on ohtlikud. Need võivad lapse rannast eemale kanda ja ootamatult õhust tühjaks minna. Täispuhutavad ujumise abivahendid võivad vee peal petliku turvatunde tekitada või lapse tagurpidi keerata ja vee alla lõksu jätta.

Mida aga teha, kui õnnetus juhtunud?

Vii oma laps ujumiskursustele või õpeta ise oma laps ujuma.

Kui inimene on uppumas tuleb kiirelt reageerida. Paraku pole uppumat lihtne märgata, sest paanikas hädasolija ei karju reeglina appi, vaid püüab end kõigest väest vee peal hoida ja õhku ahmida. Päästma minnes peab meeles pidama ka enda ohutust. Kui ikka jalad põhja ei ulatu, siis ilma abivahendita ei maksa minna, sest surmahirmus uppaja klammerdub päästja külge nii kõvasti, et uppujaks võib osutada ka päästja ise. Kohe tuleb kutsuda abi, helistades hädaabinumbri 112.

Päästeamet soovib kõigile eestimaalastele turvalist suve!

Vallavalitsuses otsustati

5. mai

- Nõustuti AS-le AjaP Mets kuuluva Pendi katastriüksuse jagamisega.
- Kvalifitseeriti Puiestee tänava parkla ehitamise hankele kõik pakkumuse esitanud pakkujad.
- Otsustati kehtestada Uhtna-Varudi teel liikluspiirang 50 km/h ja paigaldada vastavad liiklusräigid.
- Otsustati algatada Tööstuse tn 3 kinnistu detailplaneering.
- Otsustati anda kasutusload Terase tn 3 asuvatele OÜ Amaten kuuluvatele tootmishoonele ja laohoonele.
- Otsustati anda ehitusload: vallale Muru tn 10 kinnistuvälisele vee- ja reoveekanalisatsiooni torustiku ehitamisele; AS-le Elektrilevi 0,4 kV maakaabelliini, elektrilise ohuliini ja liitumiskilbi ehitamiseks.
- Otsustati väljastada projekteerimistingimused OÜ-le Keskkond&Partnerid Ubja küla vee- ja kanalisatsioonisüsteemide rekonstrueerimise projekteerimiseks.
- Allkirjastati 2013. aasta valla majandusaasta aruande juurde kuuluv juhtkonna esildiskiri.

12. mai

- Otsustati tunnustada valla tänukirjaga Sõmeru põhikooli 10, Uhtna põhikooli 11, Rakvere reaalgümnaasiumi 4, Vinni-Pajusti gümnaasiumi 1 ja Vaeküla Kooli 1 valla õpilast.
- Anti nõusolek kahe isiku Uhtna hooldekodusse paigutamiseks.
- Kvalifitseeriti Aresi tänavavalgustuse ehitamise hankele kõik pakkumuse esitanud pakkujad, tunnistati vastavaks kõik pakkumused ja tunnistati edukaks OÜ Virtel Grupp pakkumus.
- Otsustati korraldada valla teede ja tänavate kahekordseks pindamiseks hange ja küsida pakkumused.
- Anti nõusolek 21.06.2014 Kaarli külas Rahvamaja kinnistul jaanitule korraldamiseks.
- Otsustati kehtestada liikluspiirang „Sissesõidu keeld“ (331) koos lisa tahvlitega (891b)“Välja arvatud kohalike elanike transport“ ja (891b) „Välja arvatud Sõmeru vallavalitsuse loal“ ning paigaldada vastavad liiklusräigid alljärgnevatele teedele: Silla tänava (nr 7701045) ja Nooruse tänava (nr 7700084) ristteele; Sämiallika tee (nr 7700042) ja Tallinn-Narva tee (nr 1) ristteele; Varudi-Vanaküla tee (nr 7700044) ja Tallinn-Narva tee (nr 1) ristteele; Varudi-Pikaristi tee (nr 7700130) lõppu, Sõmeru valla ja Viru-Nigula valla piirile.

19. mai

- Otsustati tunnustada valla tänukirjaga Sõmeru põhikooli õpetajat Kairi Peili, Uhtna põhikooli õpetajat Pirje Pungast ja Sõmeru lasteaia Pääsusi õpetajat Külli Muutrat.
- Otsustati esitada Viru maakohtule maksekäsu kiirmenetluse avaldus.
- Anti nõusolek BLRT Refonda Baltic OÜ-le väljastatud jäätmeloa muutmiseks.
- Tehti vallavolikogule ettepanek 2014. aasta esimese lisaeelarve kinnitamiseks.
- Määrati Sämi külas munitsipaalomandisse taotletava katastriüksuse suurus ja lähiaadressiks Kiigeplatsti.

- Nõustuti OÜ-le Kaarli Farm kuuluva Karjavälja katastriüksuse jagamisega ja Kaevupõllu katastriüksuse jagamisega.
- Tunnistati vastavaks kõik pakkumise Puiestee tänava parkla ehitamine esitatud pakkumused ja tunnistati edukaks AS Eesti Teed pakkumus.
- Anti kasutusload: Reimu kinnistul asuvale puurkaevule; Kopli kinnistul asuvale puurkaevule; Jõeääre tn 8 asuvale krundisese kanalisatsioonitorustiku liitumisele ühiskanalisatsiooniga; Jõeääre tn 9 asuvale krundisese kanalisatsioonitorustiku liitumisele ühiskanalisatsiooniga.
- Anti ehitusload: Vallale Aresi küla välisvalgustuse ehitamiseks; Mesika tn 11 kinnistule üksikelamu ehitamiseks; Mesika tn 12 kinnistule üksikelamu ehitamiseks.
- Anti kirjalik nõusolek Uusõue kinnistule kanalisatsioonitorustiku ja reoveemahuti ehitamiseks.
- Väljastati OÜ-le Arendus&Haldus 0,4 kV maakaabelliini ja liitumiskilbi projekteerimiseks tänavavalgustuse liitumiseks elektrivõrguga.
- Kvalifitseeriti lasteaia mööbli ja muu sisustuse ostmise hankele kõik pakkumuse esitanud pakkujad, tunnistati vastavaks kõik pakkumused ja tunnistati edukaks OÜ Jetstrading Grupp pakkumus.
- Otsustati eraldada reservfondist 609 eurot Sõmeru avalikku sauna uue saunaahju ostmise kulude katteks.

26. mai

- Otsustati tunnustada valla tänukirjaga Uhtna põhikooli töötajat Anne Rajat tehtud töö eest ja tänu avaldamiseks.
- Otsustati kehtestada Varudi-Vanaküla külas Metsavahe teel (nr 7700041) ja Sämi külas Sämiallika teel (nr 7700042) liikluspiirang 50 km/h (351) ja paigaldada vastavad liiklusräigid.
- Nõustuti OÜ T.R Tamme Auto ohtlike jäätmete litsentsi taotluse esitamisega.
- Otsustati anda ehitusload: OÜ-le Elektrilevi komplektalajaama ja keskpinge maakaabelliini ehitamiseks Katku laut alajaama fiider F1 kliendiprobleemi lahendamiseks asukohaga Varisoo kinnistu, Savi-augu kinnistu ja Otsatavli kinnistu; Kitseküla tn 28 asuva üksikelamu rekonstrueerimiseks; Kase tn 4 asuva üksikelamu laiendamiseks.
- Anti kasutusluba Sambliku tn 3 asuvale üksikelamule.
- Väljastati projekteerimistingimused Käo kinnistule üksikelamu projekteerimiseks.
- Otsustati pikendada samadel tingimustel sotsiaalkorteri kasutamiseks sõlmitud üürilepingut.
- Otsustati maksta hooldajatoetust raske ja sügava puudega inimeste hooldajatele 2014. aasta mai kuu eest kokku 265, 91.
- Otsustati maksta toimetulekutoetust 2014. aasta mai kuu eest kokku summas 1449,11.
- Otsustati maksta, avalduse esitanud isikutele ühekordseid sotsiaaltoetusi kokku summas 2640 eurot.
- Otsustati korraldada hange ja küsida pakkumused väikebussi kapitalirentimiseks.

Teise fosforiidisõja tulemused

Võit teises fosforiidisõjas ei tulnud kiiresti ega kergelt. Lige-male kolme aasta jooksul hargnenud sündmused toimusid aeg-ajalt rahvast täiskiilutud saalides, sageli erinevates meediakanalites, pikemat aega suure publiku eest varjatult, nii nagu voolavad Pandivere kõrgustiku maa-alused veesooned.

Abipalve

Minu jaoks algas teine fosforiidisõda Lõuna-Inglismaal. 2011. a novembri esimestel päevadel sain üllatusliku telefonikõne Rägavere vallast. Anti teada, et tulemas on VKG poolt organiseeritud kohtumine Rägavere valla rahvaga. Teemaks fosforiit. Üritus pidi toimuma 16. novembril Põlula koolimajas. Helistaja palus, et tuleksin kohale ja vajaduse korral ka sõna sekka ütleksin. See kõne kõlas otsekui abipalve esimese fosforiidisõja veteranile. Oli selgelt tunda, et inimesed on oma kodukandi tuleviku pärast tõsiselt mures.

Ajalooline koosolek Põlula koolimajas

Põlula koolimaja suur saal oli 16. novembri õhtul rahvast pungil. Sissejuhatavad sõnad ütles vallavanem Mati Ulm. Seejärel läks jutujärg projektijuht Kalev Kallemetsale. Saime teada, et fosforiidi teemaga hakkas VKG tegelema juulis 2011. Kuulajaid püüti veenda selles, et kiiresti suurenev inimkond tahab süüa, kusjuures üha rohkem tahetakse süüa liha. Samal ajal aga maailma fosforiidirarud vähenevad, mistõttu toiduainete tootmine võib sattuda raskesse seis. Eestis, eeskätt Rakvere maardlas paiknevad aga Euroopa suurimad tööstuslikult kasutatavad fosforiidirarud.

Lausa prohvetlikeks osutusid kunagise Rägavere sovhoosi direktori, Ulvi küla elaniku Kunnar Soone sõnad: „Siia ei tulnud VKG esindajad mitte sellepärast, et tahetakse meie soove arvestada. Praegu püütakse minna sisse tagauksest, saada jalg ukse vahele. Saada vallavolikogu nõusolek. Siis on palju kergem minna valitsuse ette, et näete – vallad on nõus. Tähtis on neil saada praegu valla nõusolek, volikogu nõusolek ja siis ärme enam rohkem räägi. Kui me eelmise fosforiidisõja ajal kirusime Vene valitsust, siis nüüd me võime kiruda ainult oma valla volikogu, kui see ükskord peaks juhtuma. Kogu see tänane asi taandub selle peale. Antud juhul lasub meie valla ja Sõmeru valla volikogudel suur vastutus.“

Võidu mootorid

Teise fosforiidisõja kolmel aastal toimus kohaliku kogukonna poolt vaadatuna just see, millest rääkis keskkonnaminister Keit Pentus-Rosimannus 28. veebruaril 2014 kohtumisel Sonda rahvamajas: „Mulle tundub, et me näeme viimasel ajal kohalike kogukondade aktiivsemaks ja professionaalsemaks muutumist. Suurenenud on suutlikkus kaasa rääkida ja õigel ajal oma huvisid kaitsta. Kodanikuühiskonna termin ei ole Eestis mingi sõnakõlks, see on asi millega tuleb Eesti Vabariigis üha rohkem arvestada.“

Minu, esimese fosforiidisõja veterani rolliks oli sündmuste analüüsimine ja võimalike arengute prognoosimine, suitsukatte alla piilumine, Rägavere vallavolikogu mõnede liikmete konsulteerimine ja teise fosforiidisõja sündmuste kajastamine meedias. Muide, ka veel 2013 a oktoobris ei olnud mul mingisugust plaani tormata avalikult teise fosforiidisõja lahingutesse. Aktiivne tegevus artiklite kirjutajana sai ootamatu alguse Postimehe reporteri Andrus Karnau telefonikõnest ja ettepanekust teha kommentaar tema artiklile „VKG tahab fosforiidi puurimise luba“ (Postimees 18.11.13). Minu kommentaar avaldati pealkirjaga „Uuringuid ei tohi alustada“.

Teise fosforiidisõja võidu peamisteks mootoriteks olid Rägavere ja Sõmeru valla elanikud ning valdade juhid. Neil jätkus julgust ja enesekindlust kaitsta oma huve ka juhul, kui vastaseks on nii võimas ettevõtte nagu seda on VKG. Võit teises fosforiidisõjas vormistati kahe dokumendiga. Esiteks – Rägavere vallavolikogu otsus „Mitte alustada läbirääkimisi Viru Keemia Grupp AS-ga fosforiidi üldgeoloogilise uurimistöö hea tahte lepingu sõlmimiseks“ (13.02.14). Muide, selle dokumendini jõudmisele aitas oluliselt kaasa ka Sõmeru vallavolikogu avalik pöördumine Rägavere vallavolikogu ja Lääne-Viru Omavalitsuste Liidu poole.

Teiseks – Reformierakonna ja Sotsiaaldemokraatliku erakonna koalitsioonilepingu peatükk „Loodusvarade kasutus“ punktiga 21 – „Lähtudes ettevaatuspõhimõttest ja elukeskkonda oluliselt halvendava tegevuse lubamatusest, ei luba põhjave all olevat uurimistegevust ega fosforiidi kaevandamist.“ Tunnen suurt sisemist rahulolu teadmisesest, et teise fosforiidisõja võitis kohalik kogukond ja et mul õnnestus selle võidu saavutamisele veidi kaasa aidata. Selle sõja üheks oluliseks tulemuseks pean ka asjaolu, et aastatel 2011–2014 õnnestus infoga varustada ja tulevasteks fosforiidisõdadeks ette valmistada hulgaliselt noori, kes valdavad teemat ja oskavad näha, mis suitsukatte all tegelikult toimub.

Mida toob tulevik?

Mõeldes teise fosforiidisõja tulemustele vaatan tulevikku optimistlikult. Esimesest fosforiidisõjast möödunud aastakümnete jooksul on tänaseks peale kasvanud uus põlvkond, kelle nägemuse sõnastas lihtsalt ja selgelt ettevõtja Janno Joona (Äripäev, 21.02.14): „Eestil on kasutada kõige väärtuslikum ressurss maakeral – rikkumata loodus. Meile toob edu tervislik ja loodusega kooskõlas elamine ning selle mõtteviisi muutmine tooteks, mida kogu maailmale müüa.“

Koostöös niisuguste noortega on võit ka järgnevates fosforiidi-sõdades garanteeritud.

JUHAN AARE

DETAILPLANEERINGU ALGATAMINE

Sõmeru Vallavalitsuse 5. mai 2014 korraldusega nr 146 algatati Sõmeru alevikus Tööstuse tn 3 kinnistul (77003:001:0134) detailplaneeringu koostamine. Eesmärgiks ehitusala piiritlemine, ehitiste olulisemate arhitektuurinõuete seadmine, tehnovõrkude paigutuse lahendamine, haljastuse ja heakorrasuse põhimõtete määramine, liikluskorralduse lahendamine. Planeeritava ala suurus on 4,73 ha.

JAANITULED SÕMERU VALLAS

21. juunil Ubja küla JAANITULI

17.30 lastele võistlus- ja osavusmängud.

19.00 kohalikud taidlejad, lõkke süütamine, perekondlikud ja traditsioonilised jõukatsumised avatud Foori Kohvik, tantsuks ansambel Pärgament.

Üritust korraldab Ubja Külaselts Linda.

22. juuni kell 20.00 Uhtna külaplatsil JAANISIMMAN

Üles astuvad valla taidlejad, meeleolu hoiab üleval ansambel Tõrts.

Spordivõistlused Kaido Vahesalu eestvedamisel. Lastele batuut, avatud kohvik.

23. juuni kell 20.00 Sõmeru tiigi kaldal JAANISIMMAN

Näha saab meie valla taidlejaid, tantsuks mängib ansambel Sada ja Seened. Lastele batuut, avatud kohvik.

Toimub tublide neljapäevaste kepikõndijate ja TRIMMI sarjast osavõtjate autasustamine.

Politseiteated

Väärteod

- 4. mail juhtus Sämis liiklusõnnetus, kus sõiduauto Opel sõitis otsa foori punase tule taga ootavale sõidukile Citroen, mis paiskus omakorda vastu eesesisvat kaubikule Renault. Kiirabi toimetas Rakvere haiglasse tervisekontrolli Opeli juhi ja kõrvalistuja, kes pärast esmaabi andmist lubati kodusele ravile.
- 15. mail avaldas murelik koeraomanik, et Vaekülas pures võõras suuremat kasvu koer tema ketikoera ja vigastas teda.
- Liiklusseaduse rikkujaid tabati Sõmeru vallast 26.

Kuriteod

- 24. aprilli hommikul peksis Vaeküla kooli ees üks koolipoiss teist koolikaaslast, millega tekitas viimasele tervisekahjustuse.
- Ajavahemikul 30. aprill - 4. mai tungiti Kohala külas talu juures lukustamata sõiduautosse Volvo ja auto kindalaekest varastati sõiduki registreerimistunnistus.
- 2. mai õhtul tungis Vaekülas maja ees 44-aastasele mehele kallale ta tuttav ja lõi kähmluse käigus noaga õlga.
- Ajavahemikul 3.-10. mai lõhuti Aresi külas talukuuril ja aidal lukud.

Vargad viisid minema tööriistu ja teisi esemeid. Kahju on 1155 eurot.

- 5. mail lõi poeg Vaekülas asuvas korteris omavaheliste suhete pinnal tekkinud tüli käigus oma emale vastu kõrvaga.
- 8. mail juhtus liiklusõnnetus Sämi sillal, kus veoauto sõitis tammist alla vastu silla betoonkonstruktsiooni. Liiklusõnnetuses hukkus sõidukijuht.
- Ööl vastu 15. maid tungiti Ubja külas Katela teel aiaga piiratud territooriumile, kus murti sisse garaaži. Seal varastati maastikuautovints, aku-laadija stardiabi, kolm 35 liitrit kanistrit, milles ühes oli hüdraulikaõli ja tööriistu. Esialgne kahju 1714 eurot.
- Ööl vastu 17. maid varastati Roodevälja külas Arkna teel asuva maja kuuride tagant batuudivõrk koos tugipostidega ja vedrude pealt kate. Kahju 67 eurot.
- Ööl vastu 16. maid varastati Kohala külas kinnistult 233 liitrit bensiini-õli segu ning 75 liitrit saeketiõli. Esialgne kahju on 500 eurot.
- Ööl vastu 20. maid varastati Uhtnas tervise- ja spordipargi territooriumil asuvalt virgestusväljakult välitreeningu-seade. Kahju on 1500 eurot.

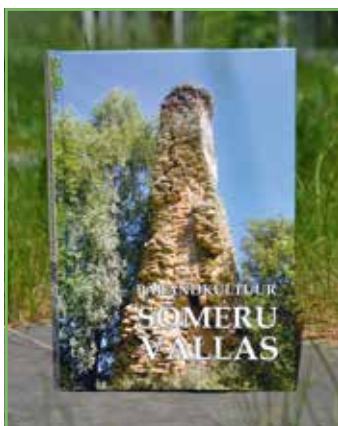

Sõmeru saun avatud

**19. juunil kella 16.00–19.00 naised
20. juunil kella 16.00–19.00 mehed
Siis läheb saun suvepuhkusele,
uksed avatakse uuesti
4. septembril kella 16.00–19.00 naised
5. septembril kella 15.00–18.00 mehed**

Selline pilt avaneb Kohala nn poeplatsil oleva konteineri juures. Hea külaelanik, kuidagi ei tahaks uskuda, et küla omad inimesed on selle prügimäe tekitanud. Konteinerile on selge sõnaga kirjutatud – pakend. Kõik muu rämps tuleks viia ikkagi Lääne-Viru jäätmekeskusesse.

Sõmeru valla raamatukogudes ja vallavalitsuses on müügil täiendatud ja parandatud trükk raamatust „Pärandkultuur Sõmeru vallas”. Hind 10.-

*Tähtede kuldased silmad,
vaikelt valvaku Sind.
Päike, mis ehib maailma,
paitagu, hällilaps, Sind!*

Õnnitleme juuniku juubilare ja sünnipäevalisi

92. sünnipäeval
ADELE AIT Ubja
90. sünnipäeval
ASTA-MARIE PÕDRA Ubja
89. sünnipäeval
SINAIDA VLASOVSKI Sõmeru
ASTA LOKK Sõmeru
87. sünnipäeval
IVI SÕNAJALG Vaeküla
86. sünnipäeval
HELJA TIINAS Varudi-Vanaküla
AGNES SUNE Sõmeru
85. sünnipäeval
AGNES JALAK Sämi-Tagaküla
84. sünnipäeval
ZINAIDA SAMMLER Kohala
HELJE RÄTSEP Sõmeru
AINO TSURENKOV Uhtna
ELISE ALERT Ubja
83. sünnipäeval
RUTH INNO Ubja
80. sünnipäeval
ADA NURK Aluvere
LIDIA RUBLJOVA Vaeküla
KALJO VAHER Sõmeru
75. sünnipäeval
BORISS NOSSOV Sõmeru
AITA KANARBIK Sõmeru

*Kui väikest last vaatama
tullakse, siis kuhjatakse
laud toiduga, selleks et laps
elus puudust ei tunneks.*

Palju õnne!

Tarvasta

Denver Mattias Sedõh Näpi

Heleene Laager Uhtna

Lõpmähtused

**13. juunil kell 17.00 Uhtna põhikoolis
14. juunil kell 14.00 Sõmeru põhikoolis**

21. mai peeti Sõmerul maha II PÕLVKONDADE FOLK-LOORIPÄEV "Toa teeks ma tamme alla". Ühine tantsuringi koondas Haljala, Vinni, Sõmeru, Viru-Nigula valla ja Kunda linna lasteaialapsed ja eakate kollektiivid ning külalised Laulasmaalt.

*Kõik tuled kustutas öö
ja valud vaigistas igavene uni...*

Mälestame

**MALLE ANIJÄRV Sõmeru 29.05.2014
TORMI KATUS Sõmeru 02.06.2014**

